ТАҚРИЗИ МУҚАРРИЗИ РАСМӢ

ба диссертатсияи Ҷабборова Вазира Ҳасановна дар мавзуъи "Ҷойгоҳи фалсафаи амалӣ дар таълимоти Аҳмади Дониш" барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 09.00.03 - Таърихи фалсафа. –Хуҷанд, 2025. -172 саҳ.

Мутобиқати мавзуъ ва муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ. Рисолаи номзадии Ҷабборова В. Ҳ. зери унвони "**Ҷойгоҳи фалсафаи амалӣ дар таълимоти Аҳмади Дониш**" ба ихтисоси 09.00.03. - Таърихи фалсафа ва самти таърихи фалсафаи ватанӣ ва ҷаҳонӣ мутобиқати пурра дорад. Диссертант дар рисолаи илмии худ пеш аз ҳама масъалаҳои фалсафаи амалӣ: ахлоқ, манзилдорӣ ва сиёсати мудунро мавриди таҳлил ва таҳқиқи илмӣ қарор додааст.

Диссерататтсияи Ҷабборова Вазира Ҳасановна дар мавзуъи "Ҷойгоҳи фалсафаи амалӣ дар таълимоти Аҳмади Дониш" барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 09.00.03 - Таърихи фалсафа ба таҳлилу таҳқиқи яке аз масъалаҳои мубрами руз- ахлоқ бахшида шудааст, ки дар ҷаҳони тағйирёбандаи муосир, ба истилоҳ "арсаи бархурди тамаддунҳо", аз байн рафтан ва ё бегонашавии арзишҳо вусъат ёфта, раванди ҳадигарфаҳмӣ ва ҳамазистии ҷомеаҳо ба назар мерасад, хеле муҳим мебошад. Таҳқиқ чунин масъалаҳо дар мадди аввал аз он ҷиҳат муҳим мебошанд, ки ҳама гуна зиддиятҳое, ки дар назарияи тарбияи муосир ба миён меоянд, бартараф менамояд.

Мубрамии мавзуи таҳқиқ. Ҳамчунин дар мубрам будани мавзуи интихобнамудаи диссертант "**Ҷойгоҳи фалсафаи амалӣ дар таълимоти Аҳмади Дониш**" низ ҷойи тардид нест. Ҷустуҷӯҳои илмӣ аз он гувоҳӣ медиҳанд, ки мавзуи зикршуда бо чунин унвон аз мадди

назари ҷӣ донишмандони хориҷӣ ва ҷӣ дохилӣ бо сабабҳои гуногун дур мондааст.

Диссертант ба афкору фаъолияти Аҳмади Дониш таваҷҷуҳ намудааст, ки аз зумраи мутафаккирони барҷастаи таъсиргузор ба равандҳои мазкур, файласуфи шинохтаи қарни XIX-и тоҷик, саромади ҷараёни маорифпарварӣ дар Осиёи Миёна буда, бо осору афкори пурғановати худ як таҳаввулоти ҷиддиро дар низоми иҷтимоӣ, сиёсӣ, иқтисодӣ ва фарҳангии ҷомеа ба вуҷуд оварда, барои пайдоиши ҷаҳонбинии нав мусоидат кардааст. Аҳмади Дониш бо идеяҳои пешниҳоднамудааш барои ҳаллу фасли мушкилоти ҷомеа, бавижа, шинохти костагиҳои ахлоқии афроди ҷомеа, таҳаввулоти фикрӣ дар дарки хайру шар, дуруст ба роҳ мондани раванди таълиму тарбия, танзими муносибатҳои оилавӣ ва барқарорнамоии усулҳои идоракунии ҷомеа такони ҷиддии маънавӣ бахшида аст.

Аҳмади Донишро аз охирин доиратулмаорифҳои шарқ номидан мумкин аст, ки дар тамоми соҳаҳои илми замони худ асарҳои пурмазмун таълиф намуда, вобаста ба тамоилгирии андеша ва ба эътибор гирифтани таълифоти гуногунмазмуни эҷодкарда, ӯро донишмандони соҳаҳои гуногуни илм ҳамчун файласуф, нависанда, шоир, маорифпарвар, муаррих, сиёсатмадор, муҳандис, меъмор, мунаҷҷим, ҷуғрофидон, маъданшинос, сураткашу хаттот, мусиқишинос, табиб, ҷомеашиносу ҳуқуқшинос ва ғайра мешиносонанд.

Боиси таъкид аст, ки диссертант ҷанбаҳои муҳими мусбии таълимоти ахлоқии Аҳмади Донишро дуруст муайян кардааст. Ба андешаи мо, Аҳмади Дониш пайрави татбири манзили Ибни Сино буда, илми ахлоқро ба шохаи илмҳои амалӣ дохил мекунад. Ӯ ба калимаҳои

хулқу хӯй ҳамреша аст ва муайянкунандаи рафтору кирдор буда, дигар амалҳои инсонро меомӯзад. Ӯ пайрави ахлоқи арастуӣ буда, онро тағйирпазир меҳисобад. Ба андешаи Аҳмади Дониш беҳбудии зиндагӣ ва муваффақ шудани инсон ба ҳадафҳои худ аз чунин омилҳо вобастагӣ дорад: 1) манзиле, ки дар он инсон зиндагӣ барпо кунад; 2) либосе, ки ӯро аз гармову сармо ҳифз намояд; 3) ғизое, ки аз тановули он қоматаш рост истад; 4) зане, ки бо ӯ оила бунёд карда, аз он насл офарад. Фарқи мавқеи Ибни Сино дар мавриди шарти чорум бо он фарқ мекунад, ки Сино занро аввалин муҳофизи неъмати мард ва ҳам идомадиҳандаи насл меҳисобад.

Махсусан қисматҳои навгонии мавзуъ, саҳми шахсии довталаби дарҷаи илмӣ, нуктаҳои барои дифоъ пешниҳодгардида ва хулосаву пешниҳодҳои диссертатсия мутмаин ва дилгармкунандаанд, ки дар онҳо таъкид мешавад, ки таҳқиқоти довталаб ҳадаф ва вазифаҳои кори таҳқиқотиро мустақилона ва низомнок муайян намуда, маҷмуи усулҳои таҳлили маводро бомақсадона истифода мебарад. Дар асоси такя намудан ба осори фалсафии Аҳмади Дониш ва асарҳои илмӣ-таҳқиқотии олимони ватанӣ ва хориҷӣ, ки ба омӯзиш ва таҳлили ақидаҳои маорифпарвар бахшида шудаанд, умумият ва хусусиятҳои фарққунандаи пайдоиши равияи маорифпарвариро дар Аврупо, Россия ва Осиёи Миёна муайян менамояд, манбаъҳои ташаккули афкори маорифарваронаи Аҳмади Донишро дақиқ мегардонад, таносуби илм ва донишро дар таълимоти Аҳмади Дониш мушаххас мекунад ва ба таври мукаммал ҷойгоҳи фалсафаи амалиро дар таълимоти мутафаккир таҳқиқ менамояд.

Дараҷаи навгонии натиҷаҳо дар диссертатсия ва нуктаҳои илмие, ки ба ҳимоя пешниҳод мешаванд. Огоҳӣ бо мазмуну муҳтавои диссертатсия аз он гувоҳӣ медиҳад, диссертант ба мавзуи мазкур

бори аввал ворид шуда, онро ба таври системавӣ ҳамчун як назарияи том таҳқиқ намудааст.

Мавзуи фалсафаи амалӣ дар таълимоти Аҳмади Дониш ҳамчун предмети таҳқиқот баррасӣ шуда, тафовути афкори ӯ аз андешаҳои мутафаккирони гузаштаи халқи тоҷик нишон дода шудааст. Ҷанбаҳои алоҳидаи навгонии илмии таҳқиқотро метавон ба таври зерин пешниҳод кард:

- пайдоиш ва ташаккули равияи маорифпарварӣ дар Осиёи Миёна ҳамчун як ҷаҳонбинии нав, ки асосгузораш Аҳмади Дониш мебошад, таҳқиқ карда шуда, умумият ва фарқияти байни тамоилгириҳои маорифпарварӣ дар Аврупо ва Осиёи Миёна нишон дода шудаанд;

- вобаста ба марҳалаҳои рушд ва давраҳои камолоти Аҳмади Дониш манбаъҳои идеявие, ки ба ташаккул ва таҳаввули афкори маорифпарваронаи мутафаккир нақши муассир гузоштаанд, асоснок гардонида шуданд;

- таносуби байни донишу илм ва таснифоти илмҳо дар таълимоти Аҳмади Дониш дар муқоиса бо мутафаккирони гузашта, муайян шудааст;

- ахлоқ ҳамчун шохаи асосии фалсафаи амалӣ шарҳу тавзеҳ дода шуда, ҷойгоҳи категорияҳои ахлоқӣ дар ҳаллу баррасии масъалаҳои ҷомеадорӣ, ки аз мавзуи калидии таълимоти маорифпарварии Аҳмади Дониш мебошад, таҳлилу муқоиса карда шуданд;

Асоснокӣ ва эътимоднокии хулосаю тавсияҳои дар диссертатсия ифодаёфта. Натиҷаҳои бадастомада, хулосаю тавсияҳои кори таҳқиқотӣ барои масъулини ниҳодҳои давлатӣ, кормандони соҳаҳои маориф ва фарҳанг, Кумитаи занон ва оилаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти ташаккул додани тафаккури сиёсии

шаҳрвандон, ба танзим даровардани меъёрҳои ахлоқӣ, раванди таълиму тарбия насли наврас, иҷрои вазифаю уҳдадориҳои волидайн дар таълиму тарбияи фарзанд ва ғайра аҳамияти назариву амалӣ доранд. Чунки татбиқ кардани ин рукнҳо робитаро байни се ниҳоди асосӣ: оила, муассисаи таълимӣ ва ҷомеа мустаҳкам мегардонад.

Маводи кори таҳқиқотиро метавон барои таҳия намудани рисолаҳои илмии зинаҳои гуногуни таҳсилоти олӣ, диссертатсияҳо, китобҳои дарсӣ аз соҳаҳои илмҳои хусусияти иҷтимоӣ-сиёсӣ ва тарбиятидошта истифода бурд.

Дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳо бо интихоби методҳои таҳлил ва таҳқиқи мавзуъ, мутобиқати онҳо ба ҳадаф ва вазифаҳои таҳқиқот, инчунин миқдори зарурии мавод, ки дар ҷараёни кор ҷамъоварӣ ва коркард шудаанд, тасдиқ мегардад. Манбаъҳои истифодашуда ба дурустӣ санҷида шудаанд ва ақидаҳои илмии пешниҳоднамудаи таҳқиқотчӣ ва дар диссертатсия баёншуда тасдиқ гардидаанд. Хулосаҳо ва тавсияҳо бар асоси таҳлили илмии натиҷаҳои назариявӣ ва амалӣ таҳқиқот пешниҳод шудаанд.

Ҳаҷм ва сохтори диссертатсия. Кори таҳқиқотии анҷомдодашуда аз муқаддима, ду боб, шаш зербоб, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳо, рӯйхати адабиёт иборат аст. Ҳаҷми умумии диссертатсия 172 саҳифаро ташкил медиҳад.

Натиҷаҳои бадастомада, хулосаҳо дастоварди бевоситаи муаллифи диссертатсия мебошанд. Инчунин, маводи интишоркардаи диссертант, маърузаву гузоришҳои муаллиф, ки ҳаҷман ва мазмунан ба талабот нисбат ба таҳқиқоти мазкур муайян шудааст, ҷавобгӯ буда, салоҳияти касбии ӯро доир ба масъалаи баррасишаванда тасдиқ менамоянд.

Диссертант нисбат ба таҳлили ҳаракати маорифпарварӣ таваҷҷуҳ намуда онро равияи фалсафӣ, иҷтимоӣ-сиёсӣ ва фарҳангӣ меҳисобад, ки маънои гаровидан ба дониш, биниш, маърифат, илм, шинохт ва ғайраро дорад. Маорифпарварон он нафарони тараққихоҳе маҳсуб меёфтанд, ки ҳадафашон ба роҳ мондани омӯзиш ва тарғиби илму дониш, аз ҷумла дар баробари илмҳои динӣ омӯзонидани илмҳои замонавӣ, аз қабили забонҳои хориҷӣ, нуҷум, риёзиёт, ҳандаса ва ғайра, огаҳ гардонидани мардум аз дастовардҳои техникӣ ва бозёфтҳои илмӣ-фарҳангии кишварҳои пешрафта ва ғайра ба ҳисоб мерафт.

Диссертант дар боби якум ҷанбаҳои бунёдгузорӣ, пайдоиш ва хусусиятгириҳои равияи маорифпарварӣ дар Осиёи Миёнаро мавриди таҳлил қарор дода, дар баробари баррасии он қайд мекунад, ки маорифпарварӣ - равияи иҷтимоӣ-сиёсӣ, фарҳангӣ ва ҳамчун як диди нав нисбат ба дарк, фаҳм ва ҳалли масоили зуҳурнамудаи ҷомеа мебошад ва қариб панҷ садсоларо дар бар мегирад.

Бархурди диссертант нисбат ба ошкор кардани тафовути байни маорифпарварии Шарқу Ғарб дуруст буда таснифоташ қобили қабул ва ба ҳайси навовариии илмии рисола пазируфта мешавад. Диссертант дар мушаххас кардани манбаъҳои таъсирвар ба ташаккули ҷаҳонбинии мутафаккир низ таҳлили амиқ карда онро ба таври зайл мушаххас менамояд: таҳсилоти ибтидоӣ, ки аз модараш гирифтааст; таҳсил дар мадраса; муошират бо таърихнигорон; машғул шудан ба расмкашӣ ва хаттотӣ, нусхабардорӣ ва китобат кардани осори ахлоқӣ ва фалсафии классикон; омӯзиши манбаъҳои боэътимоди таърихӣ, аз ҷумла осори файласуфон, девону достонҳои шоирон; иштироки мунтазам дар муҳити олимон ва аҳли фарҳанги

замон; кашидани тарҳи лоиҳаи биноҳои давлатӣ ва иншоотҳои гуногун зимни иҷрои вазифа дар дарбор; иҷрои вазифаҳои масъул дар идораи сиёсии аморати Бухоро; сафарҳо ба Россия; таъсири дастовардҳои илмии замон, махсусан фалсафаи ғарбӣ; вазъи иҷтимоӣ-сиёсӣ, иқтисодӣ ва фарҳангии кишвар, ки зери идораи амирони манғитӣ қарор дошт ва ғайра.

Боби дуюм таҳти унвони «Тамоилгирии фалсафаи амалӣ дар таълимоти Аҳмади Дониш» аз се зербоб иборат буда дар зербоби якуми он – «Мақоми илми ахлоқ ва баррасии масъалаҳои ахлоқӣ дар таълимоти Аҳмади Дониш» илми ахлоқ чун илми амалӣ, такмилдиҳанда ва танзимкунандаи рафтор, кирдор, хулқу хӯй ва фаъолияти одамон дар ҷомеа шарҳ дода шудааст. Асли калимаи «ахлоқ» аз решаи «хулқ» гирифта шудааст. Ба фаҳмиши дигар ахлоқ илми танзимкунанда ва муайянкунандаи тарзи дурусти фаъолияти инсонӣ мебошад.

Ҳамин тавр, фаҳмиши мафҳуми сиёсат ва низоми идоракунии ҷомеа аз дидгоҳи Аҳмади Дониш нишон медиҳад, ки ӯ як мутафаккири амалгаро ва ислоҳотхоҳ буд. Ба ақидаи ӯ танҳо бо ислоҳоти амиқ ва идоракунии самаранок метавон ба пешрафти воқеии ҷомеа ва адолати иҷтимоӣ нойил шуд. Бинобар ин, андешаҳои ӯ на танҳо барои замони худ, балки барои наслҳои оянда низ аҳамияти бузург доранд ва метавонанд ҳамчун як манбаи илмӣ ё дастурамал барои анҷом додани таҳқиқоти илмӣ дар соҳаи сиёсат ва идоракунии ҷомеа хизмат кунанд.

Бояд эътироф намуд, ки таҳқиқи боби мазкур як дастоварди хуби диссертант зимни баррасии мавзуи “**Ҷойгоҳи фалсафаи амалӣ дар таълимоти Аҳмади Дониш**” маҳсуб меёбад.

Хулоса аз 10 банд иборат буда, қайд карда мешавад, ки Аҳмади Дониш – асосгузори ҷаҳонбинии нав, ҷунбиши маорифпарварӣ мебошад. Дар тӯли умри худ доир ба соҳаҳои зиёди илми замонаш асарҳои пурмазмун эҷод кардааст. Ҳамзамон, оид ба таҳқиқи ҷанбаҳои мухталифи асарҳои ҷомеашинос тадқиқотҳои зиёде анҷом дода шуданд. Аммо дар мавриди муайян кардани ҷойгоҳи фалсафаи амалӣ дар таълимоти маорифпарвар таҳқиқоти комиле мавҷуд намебошад, ки маҳз ин паҳлуи таҳқиқнашудаи афкори ӯ зарурати таҳқиқи таҳқиқоти алоҳидаро тақозо кард.

Омӯзиш, таҳлилу баррасии масъалаҳои фалсафаи амалии Аҳмади Дониш: ахлоқ, манзилдорӣ ва сиёсати мудун, умуман ҳар як дар алоҳидагӣ муқоисаи таҳқиқоти мушаххасеро талаб мекунад. Вале вобаста ба талаботи мавзуъ саъй намудем, ки ҳар се ҷузъи таркибии фалсафаи амалии маорифпарварро дар шакли комил таҳлилу муқоиса ва баррасӣ намоем.

Аҳамияти илмӣ, амалӣ ва иҷтимоии диссертатсия.

Тағйироту дигаргуниҳое, ки вобаста ба раванди ҷаҳонишавӣ ва бегонашавии фарҳангҳо вусъати тоза касб мекунанд, пеш аз ҳама аз коста гаштани ахлоқ ва риоя нашудани меъёрҳои ахлоқӣ вобастагӣ доранд.

Дар таълимоти Аҳмади Дониш инсон мавзуи меҳварӣ ва ӯ худ мураббии инсон аст. Ӯ ба масъалаи шарҳу тавзеҳи мафҳуми ахлоқ, риояи меъёрҳои ахлоқӣ, таҳлил ва баррасии сифатҳои ҳамида ва носазои инсонӣ, ки фардро барои содир кардани амалҳои накую зишт равона медорад ва ғайра таваҷҷуҳи хосса зоҳир карда, тавсияву андешаҳои арзишманд баён медорад. Тавсияву пешниҳодҳои маорифпарвар доир ба ин масъала барои ҳар як шаҳрванди Тоҷикистон ҷиҳати ташаккули ҷаҳонбинӣ, худшиносии

миллӣ, масъулиятшиносӣ, содиқ будан ба Ватан, арҷ гузоштан ба арзишҳои миллӣ ва фарҳанги ҷаҳонӣ ва ғайра нақши муассир метавонанд гузоранд.

Тавсияву пешниҳодҳои ӯ барои таъсиси оилаи солим, танзими муносибатҳои оилавӣ новобаста аз дигаргуниҳои ҷомеаи муосир, мустааҳкам кардани робитаҳои байни оила, мактаб ва ҷомеа, ки дар раванди таълиму тарбияи шахсияти комил ҳамчун ниҳодҳои калидии ҷомеа мебошанд, ҳамаҷиҳата мусоидат менамоянд,

Дар замони муосир Ҷумҳурии Тоҷикистон роҳи демократӣ ва дунявии идора кардани ҷомеаро пеш гирифтааст, ки дар он омезиши арзишҳои фарҳанги миллӣ бо арзишҳои фарҳанги башарӣ баръало мушоҳида мешавад.

Нашри натиҷаҳои таҳқиқ аз рӯйи мавзуи диссертатсия

Аз 12 теъдот иборат буда, 3-тои он дар маҷаллаҳои тақризшавандаи аз ҷониби КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсияшуда, нашр шудаанд.

Барасмиятдарории диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқат менамояд.

Автореферат, ки аз диссертатсия бармеояд, ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошад.

Бо вуҷуди баҳои мусбате, ки дар тақриз баён гардид, дар рисолаи мазкур баъзе камбудиҳо, ҳолатҳои баҳсталаб, ғалатҳои оморӣ, имлои грамматикӣ ҷой доранд, ки дар байни онҳо ҳолатҳои зеринро метавон таъкид намуд:

1. Дар қисми омухташавии мавзуъ асосан таҳқиқоти мутахассисони соҳаи адабиёт ёдрас шудаанд, ки ба омузиши ҷанбаҳои фалсафии

афкори Дониш, махсусан ҷузъҳои муҳимми фалсафаи амалии Аҳмади Дониш ахлоқ, манзилдорӣ ва сиёсати мудун, ки дар ин бахшҳо маорифпарвар паҳлуҳои гуногуни ҳаёти инсонро баррасию таҳлил менамояд, таълифот надоранд.

2. Зербоби сеюми боби якуми диссертатсия - **«Таносуби донишу илм ва таснифоти илмҳо дар таълимоти Аҳмади Дониш»,** ки дар он сухан оид ба мафҳуми дониш ҳамчун шакли хотираи иҷтимоӣ ва фардӣ, таҷассуми олами айнӣ (объективӣ) дар майнаи инсон, мақоми иттилоъ ва фарқу монандии он бо дониш сухан меравад, чандон ба контексти диссертатсия мувофиқ нест. Мавзуи мазкур сарфи назар аз хеле муҳим ва фалсафӣ буданаш, тасаввуроти аз мавзуъ берун шуданро ба вуҷуд меорад.

3. Доир ба масъалаи давлатдорӣ таҳлили илмии худи муаллиф камтар ба назар намерасад.

4. Маълум аст, ки маорифпарварӣ ҷараёни иҷтимоӣ-сиёсӣ ва умумиҷаҳонӣ мебошад. Бинобар ин беҳтар мешуд, агар хусусиятҳои ҷараёни маорифпарварӣ дар Осиёи Миёна ва аз ҷумла маорифпарварии Аҳмади Дониш равшантар таҳқиқ карда шавад.

Эродҳо ва камбудиҳои зикршуда, дар маҷмуъ, аҳаммияти назарию амалии диссертатсияи мазкурро коста намекунад ва ба муҳтавои кор таъсири манфии зиёд намерасонад.

Дар маҷмуъ, диссертатсияи Ҷабборова Вазира Ҳасановна. дар мавзуи «Ҷойгоҳи фалсафаи амалӣ дар таълимоти Аҳмади Дониш» аз рӯйи ихтисоси 09.00.03 – Таърихи фалсафа пешниҳод гардидааст, дар сатҳи баланди илмӣ ба анҷом расида, кори мустақилонаи анҷомёфта ба ҳисоб рафта, ба талаботи бандҳои 31., 33, 34 ва 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ

буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзадии илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 09.00.03-Таърихи фалсафа мебошад.

Муқарризи расмӣ:

Маҳмадҷонова Муҳиба Талатҷоновна
доктори илмҳои фалсафа, профессор
Сарходими илмии Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ
ва ҳуқуқи ба номи А.Баҳоваддинови
Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон
27 05 соли 2025
Суроға: 734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
Шаҳри Душанбе, ноҳияи Шоҳмансур,
Хиёбони Рӯдакӣ, бинои 33
Тел.: (+992) 918877009
E-mail: muhiba@bk.ru

Имзои Маҳмадҷонова М.Т.-ро тасдиқ мекунам.
Сардори ШК ИФСҲ Абдураҳмонзода Б.

Суроғаи муассиса:

734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
Шаҳри Душанбе, ноҳияи Шоҳмансур,
Хиёбони Рӯдакӣ, бинои 33
Тел.: (+992-37) 2215689
E-mail: ifppanrt@gmail.com
27 05 соли 2025.